

Dage, lige fra Barnsben, kendt Bønder og haft Forretning med Bønderne, men jeg har aldrig truffet nogen Bonde, der har vredet Hænderne over Gammelskatten, naar han skulde betale den paa Amtstuen. Ophævelsen af den var ikke en Foranstaltning, der var saa paatrængende nødvendig, at Statskassen eller store Principper skulde sættes i Svingninger derfor. Og til Forklaring af, at vi afløse Gammelskatten, kunne vi jo sige — og det er det, vi sige og skulde sige, naar vi komme ud af denne Sal —, at vi afløse Gammelskatten, hvilende paa Hartkornet, fordi den var paalignet paa et uretfærdigt Grundlag. Men vi indføre straks igen en anden Beskatning af Ejendommene ved en — vi skulde jo sige det — ensartet Ejendomsskyld, ens for By og Land, det er jo det, det hedder. Og tillige lægge vi Skat paa Formuen, som ogsaa bestaar af fast Ejendom. En Sammenligning mellem Gammelskattens Afløsning og Tiendeafløsningen er ikke nogen god Sammenligning, den er i det højeste af de næstbedste.

Saa blev der yret Frygt for, at jeg, med den umaadelige Indflydelse, jeg besidder i mit Parti, skulde kunne standse Sagens hurtige Gennemførelse, navnlig ved Hjælp af Skovture med Udvalget. Dertil vil jeg sige, at skønt vi have haft Snefog, og skønt vi vide, at den højtærede Minister ogsaa sad fast i Roskilde, ere vi dog ikke længere fra Skovturene, end at ude i Kasernens Gaard staar Kastanien fuldt udsprungen, saa der er ikke noget i Vejen for, at vi, hvis Formanden vilde give os lidt tidligt fri, i Dag kunne tage i Skoven allesammen og tilbringe en behagelig Eftermiddag og Aften. For Skovturens Skyld vilde Tiden saamæn ikke blive trukken ud. Men den højtærede Minister kan ikke for Alvor tro, at jeg skulde kunne være med til at — jeg tror endda Ministeren sagde — sylte denne Lov hen. Ministeren kender vort eget Parti, det store Venstreparti, som bestemmer Sagens Gang, fuldt saa vel som jeg, og han ved, at der er nogle, som ikke ere begejstrede for Tiendeloven, som jeg f. Eks., men ret mange af den Slags kan der ikke pilles ud. Vi kunne altsaa blive ved at være gode Venner og samles om Tiendeloven, at faa den syltet hen vil være ganske umuligt. Hvis vi her skulde drive den ydede Selskabsleg, som hedder at skrive Sedler under den Stemning, der besjæle os i Øjeblikket, tror jeg, at hvis Opgaven lød: Om Forholdet mellem Skatteloven og Tiendeloven, vilde Sedlerne komme til-

bage til den højtærede Ministers Hat med den Besvarelse: Lad det være med Skattelovene, hvad det være vil, men for Guds Skyld frels Tiendeloven og gør det rask! Der er vist ikke nogen Fare for Tiendeloven.

Jeg vil sige, at naar Tienden kommer hurtig igennem, og naar den, som jeg haaber faar et Udtryk, som rammer Retfærdigheden mere end nu, saa at jeg kan forlige min Kærlighed til Bonden med min Kærlighed til Refærdigheden og til Tienden, skal jeg give Tiendeforslaget min Stemme. Det er nemlig ikke altid saadan at komme over. Jeg synes, det er lige haardt nok at sige til mig, at af store Ord over for Bonden har jeg nok, men en lille Gerning vil jeg ikke være med til. Jeg har været med til at stemme for Bevillinger i dette Ting, som kun komme Bonden til gode og endda Bevillinger af den Natur, at mange af Bønderne vare for indskrænkede til selv at se, at det kom dem til gode. Jeg kan pege paa Svinekonsulerne i sin Tid. Jeg har ganske afset fra mine kjøbenhavnske Interesser og under megen stærk Protest fra mine kjøbenhavnske Vælgere belastet dem med Svinekonsuler paa Landet. Jeg er saamæn ikke bange for at komme Bønderne til Hjælp.

Den ærede Minister spurgte, hvem der betaler, det gør Bonden saavel som Købstadmanden. Enhver Skatteborger betaler, og jeg tror nok, at jeg uden at rose mig selv, kan sige, at jeg er ogsaa med. Kjøbenhavn faar nok Lov at betale. Lad os blot se hinanden i Øjnene og indrømme, at dette er en dyr Sport for Kjøbenhavn. Vi maa søge at gøre det saa godt vi kunne, men en dyr Sport er det. Jeg vil spørge Ministeren — ja, jeg behøver ikke at spørge Ministeren, jeg kan spørge mig selv og svare mig med det samme —: Hvem er det, der nyder? Hvem det er, der betaler, ved vi, det er Landets Skatteborgere. Men hvem er det, der nyder? Er det alle Skatteborgere? Nej, saa behøvede vi ikke at betale noget, saa kunde vi lade hver beholde sit Bidrag. De, der nyde, ere en Del Ejendomme, paa hvilke der hviler Tiende — ikke alle Ejendomme med Tiende — og nogle Tiendeejere — lad os sige alle Tiendeejere. Og at sætte hele Samfundet i Skat, baade de tiendepligtige og alle dem, der aldrig have hørt Tale om Tiende, vil jeg nok være med til for i Gerningen at lægge min gode Villie for Dagen, men kun efter en ringere Skala. Naar der fordres for meget, maa jeg se